

Megszűnik a

Az informatika esélyt teremt

Az esélyegyenlőség legmagasabb szintű jogi szabályozását ma – az alkotmányon túl – az esélyegyenlőségi törvény biztosítja. E törvény arra kötelezi a kormányt, hogy megalkossa a Köztársasági Esélyegyenlőségi Programot, melynek keretében nyolc feladatot határoztak meg. Ezek közül az egyik legfontosabb, a „hátrányos helyzetű csoportoknak az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokhoz való hozzáférése”. Ez azt jelenti, hogy a kormány csökkenteni kívánja az úgynevezett a digitális szakadékot. A feladat végrehajtásában az Informatikai és Hírközlési Minisztérium mellett szerepet kapott az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal is. „Az informatika esélyt teremt” – hangsúlyozta Kovács Kálmán, az Informatikai és Hírközlési miniszter. Az információhiány nemcsak a különféle hátrányok elszenvedőit sújtja, hanem sok esetben a velük foglalkozó szakemberek munkáját is akadályozza – többek között ez volt a véleménye Göncz Kingának, az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal miniszter asszonyának azon a tanácskozáson, amelyet szeptember közepén a Millenáris Parkban rendeztek a digitális birodalom szakértői.

Az információs társadalom nyújtotta lehetőségek kétszeres előnyt jelentenek a hátrányos helyzetű csoportok számára: egyrészt az információkhoz való hozzáférés egyre jelentősebb szerepet játszik a mindennapi életben, a munkához jutásban, az élethosszig tartó tanulásban, a kulturális identitás megőrzésében, másrészt az információs társadalom biztosította lehetőségek éppen a hátrányos helyzetből fakadó esélycsökkenést képesek ellensúlyozni. Például egy rossz közlekedésű kistelepülésen élő embernek megszűnik a távolság, amikor ügyeit az eMagyarország-pontokon interneten keresztül intézheti, egy látássérült teljes értékű munkát vállalhat számítógép és megfelelő szoftver segítségével, egy roma felnőtt középiskolai tanulmányokat folytathat a digitális középiskolában úgy, hogy csak havonta kell elutaznia egy másik településre, miközben akár naponta konzultálhat a tanárával.

A fogyatékosokkal élők esélyeiről és életkörülményeiről

Göncz Kinga szerint, az informatika óriási segítséget jelent, hiszen vannak fogyatékosok, akik saját belső világuk elzártságából kitorve teremthetnek kapcsolatot környezetükkel; vakok és siketek mentesülhetnek a kommunikációt megnehezítő következményektől; otthonukból nehezen kimozduló moz-

gássérültek juthatnak internetes távmunkához. Az informatika kínálta lehetőségek mind szélesebb körű elterjedése – a fejlődés technológiai jelentőségén túlmutatva – erőteljesen demokratizálja a társadalmat, s megváltoztatja az esélyegyenlőség fel fogását is, amelyben a rászorulóknak segítségéről egyre inkább az egyenlő hozzáférést biztosító szolgáltatások megteremtésére tevődik a hangsúly. Ez azt jelenti, hogy esélyegyenlőség illeti a hátrányos helyzetben lévő kistelepüléseken élőket és a kisebbséget is...

A Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS) részeként elkészült az IHM esélystratégiája, amely véglegesítését a társtárccakkal, szakértőkkel, így többek között a fogyatékosokkal élőket képviselő civil szervezetekkel történt egyeztetés előzte meg. A stratégiában megfogalmazottak alkotják az IHM további programját – mondta Kovács Kálmán informatikai miniszter. A stratégiai szintű támogatás mellett a tárca számos programot dolgozott ki a fogyatékosokkal élőknél támogatására. A minisztérium 2002-ben összesen mintegy 250 millió forinttal támogatta a fogyatékosokkal élő emberek helyzetének javítását. A tárca az Oktatási Minisztériummal közösen K+F pályázatot hirdetett, amely a hallás-, látás- és mozgásfogyatékosok számára alkalmazások és eszközök fejlesztését segítette, tartalomfejleszté-

si program keretében pedig 16 fogyatékosokat segítő szervezet nyert 80 millió forint értékben támogatást.

A múlt évben a minisztérium pályázatot hirdetett a fogyatékosokkal élő diákok integrált oktatásának elősegítésére. A pályázaton 55 iskola nyert számítástechnikai eszközöket 150 millió forint értékben. Idén a tárca mintegy 130 millió forint értékben hirdetett pályázatot vakok és gyengénlátó emberek számára, informatikai eszközökre.

Az IHM az Esélyegyenlőségi Kormányhivatallal közösen digitális fotópályázatot hirdet és kiállítást szervez a fogyatékosokkal élő gyerekek és fiatalok képeiből, és ugyancsak közösen tervezik az „ability park” keretében „informatika a segítséggel élők szolgálatában” című kiállítást is.

A romák életkörülményeit és esélyeit javító programok

Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium 2003–2004-ben több mint 450 millió forintot fordított különböző roma programok támogatására. A tárca célja olyan projektek támogatása, amelyek segítik a romákat az informatikai ismeretek elsajátításában, amelyek hozzájárulnak az információs szakadék áthidalásához.

Teleki László, a Miniszterelnöki Hivatal romaügyekért felelős politikai államtitkára elmondta, hogy a cigány kisebbségi önkor-

digitális szakadék?

mányzatok mintegy 70 százaléka már rendelkezik korszerű informatikai eszközökkel, ám sokhelyütt még nincs elegendő ismeret e technikai háttér megfelelő hatékonyságú használatához. Az államtitkár szerint arra is szükség volna, hogy az eMagyarország-pontok hálózatának további kiépítésekor a romák újabb lehetőségeihez jussanak. Teleki László a hazai cigányság esélyegyenlősége érdekében végzett munka egyik legnagyobb vívmányának a Borsod-Abaúj-Zemplén megyében működő digitális középiskola megvalósulását tartotta, amely a miskolci központtól sok esetben távol élő, munka mellett tanuló romák számára teremt esélyt az érettségi bizonyítvány megszerzésére. A minisztérium 2003 szeptemberében Északkelet-Magyarországon indította el a Roma online középiskolai program pilot projektjét 213 hallgatóval. A programra első lépcsőben roma kisebbségi önkormányzatok képviselői jelentkezhetnek az érintett Borsod-Abaúj-Zemplén megyéből. A képzés a hagyományos levelező gimnáziumi képzést egészíti ki és teszi hatékonyabbá az informatika és az eLearning eszközeivel. A képzés nagymértékben javítja a roma önkormányzatok működésének eredményességét, hosszabb távon pedig hozzájárul a romák képzettség terén tapasztalható hátrányának csökkentéséhez. A programba jelentkezők online oktatási módszer segítségével

végezhetik el a középiskolát, és a számítógép kezeléséről szakvizsgát tehetnek.

A roma kultúra digitális megőrzését és az interneten való elérhetőségét szolgálta az IHM „24. óra – Kulturális kincseink digitalizálása” című pályázata. Az információs társadalomra való felkészítés mellett fontos a romák munkaerőpiaci integrációjának elősegítése, hogy minél több roma származású informatikus, számítástechnikai szakember legyen. Ennek érdekében támogatják a Gandhi Gimnázium informatikai struktúrájának korszerűsítését.

Kiemelten fontos, hogy a kisebbségi önkormányzatok részére, munkájuk megkönnyítése érdekében számítógépeket biztosítsanak, mivel ez lehetővé teszi az informatikai eszközök használatának gyors elsajátítását a nemzeti és etnikai kisebbség körében. A társadalmi igény

nagyságát jól jelzi, hogy a kisebbségi önkormányzatok informatikai infrastruktúrájának fejlesztése elnevezésű programra 1083 pályázat érkezett. A program révén 2003-ban és idén 1005 kisebbségi önkormányzat jutott számítógéphez, melyek közül 488 cigány kisebbségi önkormányzat volt.

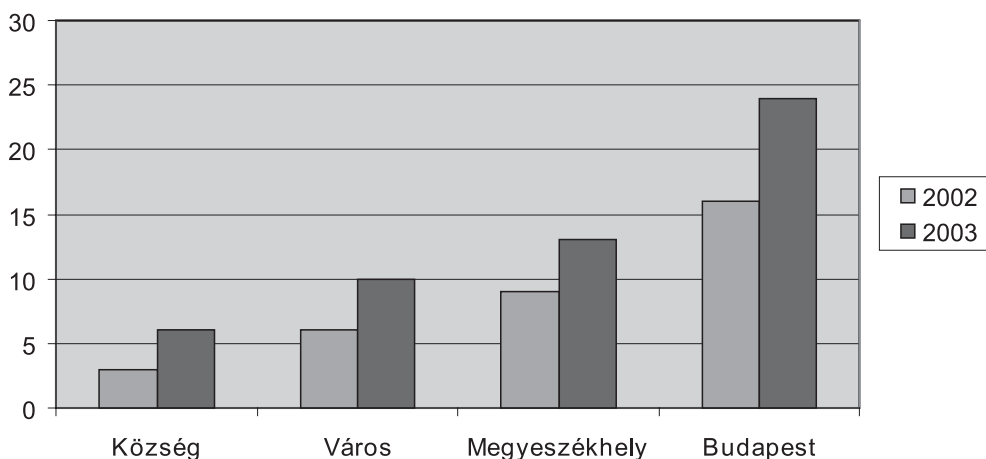
A területi esélyegyenlőség javításáért

A regionális esélyegyenlőtlenség az információs társadalomban megfigyelhető. Ebből, a hozzáférés és a digitális írástudás kérdését a minisztérium kiemelten kezeli. Az eEsély nevű pályázat keretében közösségi internetelési pontok létrehozására nyerhettek támogatást az önkormányzatok, könyvtárak, közösségi házak illetve a non-profit szervezetek. A pályázat eredményeként 250 non-profit szervezet, könyvtár, illetve művelődé-

si ház – melyek többsége 5000 főnél kisebb településen működik – nyert 3–10 darab számítógépet és internet-hozzáférést és biztosítja a közösségi elérési pontok üzemeltetését. Több mint 500, jórészt 1000 főnél kisebb település önkormányzata nyert ezen a pályázaton 1–3 darab asztali számítógépet és internet hozzáférést. A pályázat folytatása az eMagyarország-pont program, melynek keretében az idén csaknem 2800 közösségi internet-hozzáférési hely lesz Magyarországon.

A közösségi elérics biztosítása mellett a minisztérium célja, hogy azokon a területeken is kiépüljön a szélessávú internetszolgáltatás, ahol piaci okok miatt eddig nem valósult meg. A regionális esélyegyenlőtlenségek csökkentésének másik fő eszköze a digitális írástudás terjesztése. E cél megvalósítása azonban nem választható el az

Az otthoni internet-hozzáférések alakulása településtípusok szerint (%)

(Forrás: WIP 2003)

oktatás céljaitól. Azok a programok, amelyek a digitális írástudáshoz hozzájárulnak, egyúttal megalapozzák az informatikai eszközök használatát az oktatásban és a készségfejlesztésben. Ezen a területen a közoktatás minden szintjén indított a tárca programokat szoros együttműködésben az Oktatási Minisztériummal. Óvodák számára került kialakításra a Brunsvik Teréz program, melynek keretében első lépésben 269 hátrányos helyzetű településen működő

óvoda jutott a nevelést támogató és a digitális írástudást megalapozó eszközökhöz.

Az általános iskolák számára a minisztérium informatikai eszközparkjuk bővítése és az oktatásban felhasználható szoftverek beszerzése érdekében írt ki pályázatot, melynek keretében 52 nyertes pályázó jutott összesen 260 számítógéphez, illetve szoftverbeszerést segítő pénztámogatáshoz. A pályázaton előnyt élveztek a hátrányos helyzetű településeken működő iskolák.

Paralimpia

Az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal a Paralimpiai Játékokról szóló televíziós tudósításokat, a sportolók felkészülését és szereplését bemutató filmeket, az utazás és a szállás költségeit összesen 3 000 000 forinttal támogatta.

A PARALIMPIA RÉSZTVEVŐI:

Erőemelés:

Szávai Csaba, Sas Sándor

Kerekeszékes vívás:

Krajnyák Zsuzsanna,
Horváthné Pálfi Judit, Jurák
Andrea, Dani Gyöngyi,
Szekeres Pál, Döme István

Csőrgölabda csapat:

Orsós Zsolt, Orsós Sándor,
Szabó András, Bélafi Szilárd,
Hajba Szabolcs, Szel Sándor

Judo:

Bíró Norbert, Vincze Gábor,
Nagy Sándorné

Asztalitenisz:

Zborai Gyula, Berecki
Dezső, Berecki Zsolt, dr.
Kaiser János, Csonka
András, Pálos Péter bemutató
versenyszámban

Díjlovaglás:

Andics Bernadett

Úszás:

Kovács Ervin, Pásztor
Dóra, Propócsi Tímea
Engelhardt Katalin, Ráczkó
Gitta Vereczkei Zsolt, Becsei
János, Zámbó Diána

Boccia:

Béres Dezső,
Gyurkóta József

Tenisz:

Farkas László, Prohászka
Csaba

Atlétika:

Horváth Ferenc, Dóra
Krisztina

Edzők:

Tari Imre (úszás),
Dr. Anatolij Petrov (úszás),
Becsey Péter (úszás),
Beliczay Sándor (vívás),
Tóth András (vívás),
Keserű József (judo),
Milos Imre (asztalitenisz),
István László (tenisz),
Kenderes Gábor (erőemelés),

Páni Róbert (csörgölabda),
Ábel András (csörgölabda),
Sándor Béla (díjlovaglás),
Rétfalvi Róbert (boccia)

Csapatvezetés:

Nádas Pál, Hajdu Brigitta,
Pátrovics Brigitta, Tóth
Ildikó

Orvosok:

Dr. Szabó Anita,
Dr. Bejek Zoltán

Segítők:

Horváth Ferencné,
Gyurkóta Józsefné

„Hamis dolgok”, karitatív célok

A Karitatív Tanács (KT) munkájának koordinálását ez év májusától az Esélyegyenlőségi Kormányhivatal végzi. A feladat az Egészségügyi és Szociális Minisztériumtól került a Kormányhivatalhoz. A Karitatív Tanács már négy éve végzi munkáját.

Mint ismeretes, a Karitatív Tanács feladata, hogy az elkobzás útján állami tulajdonba került tárgyakról, eszközökről, közérdekű felhasználásukról gondoskodjon. A közérdekű felhasználás az elkobzást elrendelő hatóságoktól, bíróságoktól a Karitatív Tanács részére érkező felajánlásokkal indul. A felajánlásokban szereplő tárgyak hamis, illetve valódi termékek. A tapasztalat azt mutatja, hogy a nem hamis termékek 85–90 százaléka elfogadásra kerül. Az elmúlt négy évben a hatóságoktól a karitatív célra átvett tárgyak nyilvántartási értéke meghaladta az egymilliárd forintot.

A felajánlások 95–98 százaléka mennyiségben és értékben is a VPOP-tól érkezik. A bíróságoktól és a közigazgatási hatóságoktól minimális értékű a felajánlás. Az elkobzott dolgok átvételének, szállításának, raktározásának, a hamis jelzéstől történő megfosztásának költségeit a Karitatív Tanács lebonyolító tagszervezete köteles viselni.

A felajánló hatóságok a Karitatív Tanács által nem igényelt dolgokat értékesíthetik, a hamis márkajelzéseket viszont köte-

lesek megsemmisíteni. A tanács tagszervezetei a „márkátlanítást” általában a Megváltozott Munkaképességűek Szakszervezete által létrehozott és támogatott szociális foglalkoztatókra bízják. Az elmúlt négy évben mintegy 140 féle hamis márkajelzésű tárgyat ajánlottak fel.

A tanács alapító okirata szerint a munkában olyan szervezet vehet részt, amely legalább 1996 júliusa óta a vonatkozó kormányrendelet alapján tevékenykedik, köztartozása nincs és érdekvédelmi tevékenységre nem jogosult. További feltétel, hogy rendelkezzen országos hálózattal, legalább három regionális központtal és a segélyakciók lebonyolításához szükséges, megfelelő logisztikai háttérrel. Ami még nagyon fontos, országos viszonylatban legalább negyven alkalmazottat foglalkoztasson és három regionális raktárt működtessen.

Mindezeknek a feltételeknek a tanács alakulásakor (2000-ben) a Magyar Karitás Alapítvány, a Magyar Máltai Szeretszolgálat, a Magyar Ökumenikus Szeretszolgálat, és a Magyar Vöröskereszt felelt meg. Szeptemberben, a kormányhivatal elnöke dr. Kovárik Erzsébet a megbízólevelek átadásakor új szervezetet is köszöntött. A munkában új partnerként vesz részt a Baptista Szeretszolgálat, a Magyar Karitás Alapítvány viszont nem újította meg tagságát.

A rovatot szerkesztette

Csiky Ildikó